

OTSUS

19.06.2019 nr 5-5/2019-031

Koondumisele nr 16/2019 Aktsiaselts Ekspress Grupp ja Alexela Varahalduse AS / AS Õhtuleht Kirjastus loa andmine

1. Koondumine

31.05.2019 esitas Aktsiaselts Ekspress Grupp (registrikood 10004677) ja Alexela Varahalduse AS (registrikood 10423960) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt kavatseb Alexela Varahalduse AS omandada 50% osaluse AS-s Õhtuleht Kirjastus (registrikood 10678223). Tehingu tulemusena kuulub AS Õhtuleht Kirjastus koondumise teate esitanud äriühingute Aktsiaselts Ekspress Grupp ja Alexela Varahalduse AS ühise valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 3 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 03.06.2019 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 3 järgi on koondumise osalisteks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Aktsiaselts Ekspress Grupp, Alexela Varahalduse AS ja AS Õhtuleht Kirjastus.

Aktsiaselts Ekspress Grupp on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju füüsiline isik Hans Luik (isikukood 36103200263) otse ja äriühingu HHL RÜHM OÜ kaudu. Aktsiaselts Ekspress Grupp on börsiettevõtja, mille aktsiad on noteeritud NASDAQ OMX Tallinn börsil. Aktsiaselts Ekspress Grupp on Baltimaade üks suurematest meediakontsernidest, mis tegutseb Eestis, Lätis ja Leedus. Aktsiaseltsi Ekspress Grupp kontserni kuuluvad järgmised Eestis tegutsevad tütarettevõtjad:

1. AS Ekspress Meedia, mille põhitegevuseks on uudisteportaali Delfi haldamine ja ajalehtede Eesti Ekspress, Maaleht ning Eesti Päevaleht väljaandmine. Lisaks paberväljaannetele haldab AS Ekspress Meedia veebiväljaandeid delfi.ee, epl.delfi.ee, ekspress.delfi.ee, maaleht.delfi.ee ja naistekas.delfi.ee ning annab välja 8 ajakirja (Anne

& Stiil, Eesti Naine, Oma Maitse, Kroonika, Tervis Pluss, Maakodu, Jana, Pere ja Kodu). Samuti tegeleb AS Ekspress Meedia reklaami avalikustamisega trüki- ja internetimeedias;

2. Adnet Media OÜ, mille põhitegevusalaks on reklaami müük internetis;
3. OÜ Hea Lugu, mis tegeleb raamatute kirjastamisega;
4. Aktsiaselts PRINTALL, mis tegeleb trükiteenuste osutamisega;
5. Linna Ekraanid OÜ, mis ehitab ja haldab elektroonilisi välireklaami pindu üle Eesti.

Lisaks tütarettevõtjatele omab Aktsiaselts Ekspress Grupp 50% osalust äriühingus AS EXPRESS POST, omades nimetatud ettevõtja üle ühiselt valitsevat mõju koos AS Postimees Grupp ning äriühingus AS Õhtuleht Kirjastus, omades koondumise eelselt nimetatud ettevõtja üle ühiselt valitsevat mõju koos aktsiaseltsiga Giga.

Alexela Varahalduse AS on Eestis registreeritud ettevõtja, mille põhitegevusalaks on finantsinvesteeringute haldamine. Alexela Varahalduse AS üle omab valitsevat mõju füüsiline isik Heiti Hääl (isikukood 36305100240). Ühtlasi omab Heiti Hääl valitsevat mõju Alexela Group OÜ üle.

Alexela Group OÜ tütarettevõtjad tegutsevad erinevates majandusvaldkondades. Energeetika valdkonnas tegeleb kontsern bensiini ja diislikütuse jae- ja hulgimüügiga; põlevkivi kaevandamise, põlevkivist õlisaaduste tootmise ja müügiga; soojus- ja elektrienergia tootmise ja müügiga jae- ja äriklientidele; ballooniaasi müügiga, vedelgaasisüsteemide projekteerimise, paigaldamise ja hooldusega; võrguteenuse ja maagaasi müügiga jae- ja äriklientidele; terminaliteenuste osutamisega; energialahenduste arendamisega. Kinnisvara valdkonnas tegeleb kontsern tööstus-, äri- ja eramukinnisvara arendusega. Metallivaldkonnas tegeleb kontsern haagiste tootmise ja müügiga kaubamärkide TIKI ja AKU all, teraskonstruksioonide ja pisidetilide kuumtsinkimise ja tsingitud detailide passiveerimisega ning metalltööde (so metall-konstruksioonide ja detailide) allhangete pakkumisega.

AS Õhtuleht Kirjastus on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omavad koondumise eelselt ühiselt valitsevat mõju Aktsiaselts Ekspress Grupp ja aktsiaselts Giga. AS Õhtuleht Kirjastus tegeleb ajalehe Õhtuleht ja tasuta ajalehe Linnaleht kirjastamisega. AS Õhtuleht Kirjastus tegeleb ajakirjade ja raamatute kirjastamisega, andes välja muu hulgas ajakirju Teleleht, Naisteleht, Erinevad ristsõnalahed, Kodukiri, Nipiraamat, Kalale!, Käsitöö, TTW (Tallinn This Week). Lisaks kuuluvad AS-le Õhtuleht Kirjastus veebiportaalid, sh õhtuleht.ee ja toidutare.ee. AS Õhtuleht Kirjastus tegeleb reklaami avalikustamisega trüki- ja internetimeedias.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2018. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt tegelevad Aktsiaseltsi Ekspress Grupp kontserni kuuluvad ettevõtjad ajalehtede (päeva- ja nädalalehtede), ajakirjade ja raamatute kirjastamisega, online meediaga, trükiteenuste osutamisega, reklaamiavalikustamisega trüki- ja internetimeedias ning välireklaamipindadel.

Omandatav AS Õhtuleht Kirjastus tegeleb ajalehtede ja ajakirjade kirjastamisega ning reklaamiavalikustamisega trüki- ja internetimeedias.

Seega tekib koondumise osaliste Aktsiaselts Ekspress Grupp ja AS Õhtuleht Kirjastus tegevuste vahel horisontaalne kattuvus. Samas, käesoleva koondumisega Aktsiaseltsil Ekspress Grupp osaluses ja valitseva mõju struktuuris AS-i Õhtuleht Kirjastus üle muutusi ei teki. Aktsiaseltsil Ekspress Grupp on nii enne kui ka pärast koondumist 50%-iline osalus ja ühine valitsev mõju AS-s Õhtuleht Kirjastus.

Alexela Varahalduse AS-ga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad tegutsevad energeetika-, kinnisvara- ja metallivaldkonnas ning ei ole koondumise eelselt tegevad meediavaldkonnas. Seega ei teki koondumise osalisel Alexela Varahalduse AS teiste koondumise osalistega (Aktsiaseltsiga Ekspress Grupp ja AS-ga Õhtuleht Kirjastus) äritegevuste vahel horisontaalset kattuvust ega vertikaalseid seoseid ning horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturge juhendi tähenduses.

Kuna käesolev koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturge ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda üheski koondumise osaliste tegevusvaldkonnas, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine käesoleva koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumisega ei toimu koondumist seni omavahel konkureerinud ettevõtjate vahel, vaid toimub muutus äriühingu AS Õhtuleht Kirjastus valitseva mõju struktuuris, mis seisneb aktsiaseltsi Giga osaluse asendumises Alexela Varahalduse AS osalusega. Koondumise järgselt omavad AS Õhtuleht Kirjastus üle ühiselt valitsevat mõju Aktsiaselts Ekspress Grupp ja Alexela Varahalduse AS. Antud muutusega, kus üks osanik asendub teisega ei muutu koondumise osalistel Aktsiaseltsil Ekspress Grupp ja AS-l Õhtuleht Kirjastus turuosad ja seisund kaubaturgudel. Ei muutu ka koondumise osalise Alexela Varahalduse AS turuosad ja seisund nendel kaubaturgudel, kus ta koondumise eelselt tegutseb.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Aktsiaselts Ekspress Grupp ja Alexela Varahalduse AS ning AS Õhtuleht Kirjastus koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 19.06.2019 otsuse nr 5-5/2019-031 ärakiri
on samane originaaliga.*

/Veiko Ilves/ 27.06.2019